

LAPINJÄRVEN KIRKONKYLÄN KESKUSTAN JA RANTA-ALUEIDEN IDEAKILPAILU

nimimerkki ”VAU”

Kilpailuohjelman tavoitteiden toteuttaminen vaatii Lapinjärvi-henkeä ja valovoimaa nostavia erityisiä toimia. Kehityksen suunta on käännettävä. Sitä varten ehdotus ”VAU” esittää viisi välttämätöntä periaatetta ja keinoa.

- **Keskittäminen.** Kaikki kunnan ja muu julkinen rakentaminen on keskitettävä yhteen kohteeseen, joka on *Lapinjärvitalo – Lapträskhuset*. Se on rakennettava keskeisimpään paikkaan Lapinjärventien pääraitille (A) ja siihen on sijoitettava koulut ja muut ohjelmassa mainitut toiminnot (esikoulu, täydentävä varhaiskasvatus, iltapäivähoito, nuorisotoiminta, keskuskeittiö, liikuntasali), ajan myötä myös kirjasto ja kunnanvirasto sekä kansalaisopiston toiminnot. Myös hyvinvointialueen toiminnot tulee pyrkiä saamaan samaan taloon, jotta resurssit tukisivat toisiaan synergisesti ja eri ikäiset kohtaisivat toisiaan palvelujen, kunnossa pysymisen, kuntoutuksen ja aktiivisuutta edistävien harrastusten parissa.
- **Vaiheittain rakentaminen.** Lapinjärvitalo on suunniteltava vaiheittain rakennettavaksi niin, että uudet osat tukeutuvat aina jo olevaan sitä mukaa, kun rakentamiselle on taloudellisia edellytyksiä ja ennakoitavissa riittävä käyttöaste.
- **Kuntaa suurempi vaikuttavuus ja taloudellinen perusta.** Hyvän Lapinjärvitalon aikaansaaminen edellyttää käyttöä myös kunnan ulkopuolelta mm. hyvinvointialueen tarpeisiin. Mahdollisuuksia tarjoaa läheisyys Porvoon, Loviisan, Myrskylän ja Kouvolan kyliin. Esimerkiksi kirkonkylän idyllisyyttä korostava pienehkö kylpylä/uimahalli, *sisäsaunakeidas*, yhdistettynä hyvään liikuntatilaan voi olla hyvinkin kiinnostava tarjouma myös naapurikuntien koululaisille ja ikäihmisille. Sisäsaunakeitaasta rantaan päin voisi olla myös ulkoallas sekä jääkiekkokaukalo (B1). Uimarantaa voisi vastaavasti kehittää kesäiseksi *ulkosaunakeitaaksi* (B2).
- **Uuden asumismuodon vastaanotto.** Asuntoautojen kehitykseen tukeutuvan, nopeasti laajenevan *autonomadismin*¹ kautta voi toteutua merkittävä koko- tai osa-aikaisen asukasmäärän kasvu kevyehkön infrastruktuurin varaan. Peltoalueilta järvimaisemassa voidaan järjestää luontevasti kilpailualueella noin 100 asuntoautopaikkaa (B), lähituntumassa lisäksi 300 (C). Autoasumisen edellyttämät ydinpalvelut, joista kylpylä voi olla vetovoimainen, kannattaa keskitää Lapinjärvi-taloon koulun ja muiden julkisten tilojen kanssa. Niiden markkina-arvo voi olla ratkaiseva koko monitoimitalon toteutukselle.
- **”Häpnadilla lyöminen”.** Lapinjärven keskustaajaman huomaaminen edellyttää positiivista näkyvyyttä, jota voi saada aikaan *suurikokoisen taiteen* keinoin. Peltoalueista osa kannattanee muuttaa aurinkosähköpuistoiksi, joista varsinkin valtatielle näkyvät kannattaa toteuttaa erityisinä huomiota herättävinä taideteoksina (D, myös planssissa 4).

Käänteiden mahdollistavien tavoitteiden toteuttaminen vaatii taitavia julkisia ja yksityisiä kehittäjiä. On vaativaa koota kunnan ja hyvinvointialueen ohella yksityinen toimeliaisuus yhteiseen hankkeeseen riittävän rahoituksen ja sen mahdollistavan käyttöasteen varmistamiseksi. Rakentamisen hyvä suunnitelma edellyttää huolellista ohjelmointia ja mahdollisesti erillistä arkkitehtikilpailua.

Peltoalueen pohjoisreunaan (E) voi luontevasti muodostaa 5 kpl noin 1 000 neliön ”tavanomaista” omakotitonttia. Suomenkielisen koulun alue (F) vapautuu ja lienee syytä osoittaa omakotitonteiksi (10 kpl). Nämä tontit voitaisiin osoittaa erityisesti *olki-savitaloille*. Itäreunasta kannattaa kuitenkin varata tilaa palvelukodin laajentamiseen (F1) ja länsireunassa oleva liikuntahalli pitää olevassa käytössä niin kauan kuin se on tarpeen. Myös ruotsinkielisen koulun tontti (G) vapautuu ja voisi rakennuksineenkin soveltua esimerkiksi *yrittötoimintaan*. Puretun Honkahovin tontti (H) sopinee tavanomaiseen omakotirakentamiseen (noin 6 tonttia). Mäntylä II rivitalon tontille (I) voisi sopia noin 5 pikkutonttia esim. ”Lapinjärvi-taloille”. Vesitornin puistoalue (J) on luonteva virkistysalue, jota voi kehittää yhdessä Lukkaripuiston kanssa mm. niiden välistä yhteyttä parantamalla.

Koko aluetta on luonteva toteuttaa kestävä kehitys mukaisesti jo *mainehyödyn* saavuttamiseksi. Lämpöenergiasta iso osa voi perustua maalämpöön, sähköä voi tuottaa aurinkovoimapuistoilla. Lapinjärvitalossa voidaan esimerkiksi hakea uusia puurakentamisen mahdollisuuksia ja omakotitaloissa kestäviä rakennustapoja kuten olki-savirakenteita.

ALUE	KÄYTTÖTARKOITUS	KERROSALA	MUU MITOITUS
A	Lapinjärvitalo	3600	
	Lapinjärvitalo laajennus	1200	asukkaita
B	Autoasuntoalue		100 paikkaa 200
E	Omakotitontteja (5)	1000	15
F	Omakotitontteja (olki-savi, 10)	2000	30
F1	Palvelutalojen laajennus	500	20
G	Yrittötoimintaa	2000	
H	Honkahovi, omakotitontteja (6)	1200	20
I	Mäntylä II alue, Lapinjärvitaloja (5)	500	8
	yhteensä	12000	293

¹ Ks. Ilkka Ronkainen (2022): *Autonomadismi - uelmia toisenlaisesta elämästä ja yhteiskunnasta*.